

Dit is een uitgave van het Universitair Netwerk Ouderenzorg van Amsterdam UMC, locatie VU medisch centrum (UNO-VUmc).
Aan- of afmelden voor de UNO Update kan via uno@vumc.nl

Update vanuit de
themagroepen

Pagina 2 >

Bouwen aan een nieuwe
kennisinfrastructuur

Pagina 3 >

NIEUW: de UNO
KennisToolbox

Pagina 4 >

Voorwoord

Samenwerken aan betere zorg, dat is de basis van ons netwerk. We verbinden vragen en inzichten uit de verpleeghuispraktijk met wetenschappelijk onderzoek. Zo bouwen we met elkaar aan een stevige basis onder de Nederlandse ouderenzorg. Een mooi voorbeeld daarvan is onze stimulans voor praktijkgericht onderzoek: twee onderzoeksideeën (vanuit Noorderbreedte en Cordaan) worden ondersteund met een bedrag van € 15.000 en inhoudelijk begeleid door het UNO-VUmc. Een ander voorbeeld is het project waarbij 20 MBO-studenten verpleging en verzorging als stageopdracht een klinische les gaven met daarin de nieuwste inzichten op het gebied van handenhygiëne en infectiepreventie. Zo waren zij nu zelf onderdeel van wetenschappelijk onderzoek. Verder ontwikkelden we een Toolbox voor het organiseren van interactieve kennisbijeenkomsten binnen je eigen zorg-organisatie. Over deze projecten én over andere activiteiten in ons netwerk kun je meer lezen in deze UNO-Update.

UNO Symposium 2018

We horen er vaak over. De regie bij de cliënt. Maar wat betekent het nu precies? En hoe doe je dat? Wat betekent het voor de professionals in het veld? Voor de verzorgenden en verpleegkundigen bijvoorbeeld. Of de specialist ouderengeneeskunde? En wat betekent het voor de cliënt die misschien zelf niet goed meer kan inschatten wat goed voor hem is? Wat betekent het voor de kwaliteit van zorg die je biedt? 'Eigen regie' klinkt zo vanzelfsprekend, maar weten we hier ook echt passend vorm aan te geven?

Het UNO-VUmc symposium gaat dit jaar over 'regie bij de cliënt, in de ouderenzorg'. Het ochtendprogramma is gericht op de vele verschillende perspectieven die komen kijken bij eigen regie. Zo kijken we onder andere vanuit het ethisch standpunt en vanuit het recht. Ook bezien we het thema vanuit de cliënt zelf en vanuit de mantelzorg.

Het middagprogramma heeft een praktische insteek: de cliënt regie geven, hoe doe je dat bijvoorbeeld bij mensen met een bijzonder ziektebeeld, bij manipulatief gedrag of bij mensen met een andere achtergrond dan jij?

Het UNO Symposium wordt exclusief voor UNO leden georganiseerd en is gratis. Klik op de afbeelding hieronder voor het programma en meld je aan!

UNO Symposium 2018

'De regie bij de cliënt.
Hoe doe je dat?'

Donderdag 13 december 2018

Update vanuit de themagroepen

De themagroep Organisatie van Zorg

1 Het in kaart brengen van samenwerkingsverbanden tussen verpleeghuisorganisaties en professionals in de eerste lijn is ver gevorderd. Twee onderzoekers hebben interviews afgenomen en zijn al ver gevorderd met de analyse. De resultaten worden verwerkt in een artikel.

2 Rondom het onderwerp 'infectiepreventie en antibiotica (resistentie)' ontwikkelt de themagroep een factsheet waarop inzichtelijk wordt gemaakt welke initiatieven er zijn op dit thema.

Themagroep Revalidatie

1 Patiëntgerichtheid: de aanbevelingen die binnen de themagroep zijn ontwikkeld voor het gezamenlijk met de patiënt stellen van revalidatiedoelen zijn verwerkt in een subsidieaanvraag voor een onderzoeksproject. Eén van de onderdelen van dit onderzoeksvoorstel is de ontwikkeling van een implementatiepakket voor het stellen van revalidatiedoelen met de patiënt. Dit implementatiepakket zal beschikbaar komen voor het UNO-VUmc. Daarnaast onderzoeken we ideeën over patiëntgerichtheid bij patiënten, hun naasten en bij zorgverleners.

2 De in 2017 ontwikkelde factsheet over leefregels na een totale heupoperatie is geüpdatet en staat op onze website.

3 Samen met Marije Holstege wordt een plan gemaakt voor het door ontwikkelen en implementeren van de 'Back Home steuntakenlijst': een methode om vast te

stellen of een revalidant zich thuis kan redden en op welke punten hulp nodig is. Uit het proefschrift van Marije bleek dat de invoering van deze lijst leidde tot een sneller ontslag naar huis.

Themagroep Hersenaandoeningen

1 In augustus werd een eerste workshop 'Advance Care Planning' (ACP) georganiseerd voor verpleegkundigen/verzorgenden en specialisten ouderengeneeskunde. Zij gingen actief met elkaar aan de slag met het doel dat verpleging/verzorging en dokters goed samenwerken in de gespreksvoering rondom dit thema. Vooral moeilijke situaties werden geoefend. In de middag werd ingegaan op morele dilemma's rondom ACP in de dagelijkse praktijk en werd er nagedacht over hoe je het geleerde mee terug kan nemen naar je eigen organisatie. Omdat de workshop plaatsvond op de valreep in de zomervakantie en de evaluatie positief was herhalen we de workshop in november. Zie ook de aankondiging elders in deze Update.

2 Binnen de subgroep 'vrijheid & veiligheid' worden plannen gemaakt rondom het thema onvrijwillige zorg; een proefimplementatie van het 'wegingskader' dat zich richt op het meewegen van het perspectief van de cliënt bij het inzetten van onvrijwillige zorg.

Sinds kort hebben we binnen de themagroep weer een vacature voor een trekker. Mocht je zin hebben om samen met Toine Duijf een trekkende rol te vervullen binnen deze groep, neem dan contact op met [Toine Duijf](#), [MARIKE DE BOER](#) of [Ruth Veenhuizen](#).

MBO stage en wetenschappelijk onderzoek

Voor het schooljaar 2017-2018 ontwikkelde het UNO-VUmc een stageopdracht voor leerling verzorgenden en verpleegkundigen niveau 3 en 4. De opdrachten, voor elk niveau afzonderlijk één, zijn enthousiast ontvangen en hebben beide tot opmerkelijke resultaten geleid. Zo hebben we kunnen concluderen dat het toepassen van handhygiëne is verbeterd onder collega's betrokken bij het stageproject.

Op basis van de beschrijvingen van de studenten kan ook gesteld worden dat de klinische les, die moest worden uitgevoerd, geleid heeft tot meer bewustzijn voor het belang van handhygiëne en daardoor het

beter toepassen van handhygiëne op de werkvloer.

➤ **Uitgebreid lezen over deze stageopdracht?**
Bezoek onze website.

Evaluatie deelname UNO-VUmc door masterstudenten

Drie masterstudenten bestuurskunde (Vrije Universiteit) hebben de afgelopen maanden onderzocht wat het effect is van deelname aan het UNO-VUmc op implementatie, deskundigheidsbevordering en deelname aan onderzoek. Het doel van dit onderzoek was om te leren hoe het effect van deelname aan UNO-VUmc nog groter zou kunnen worden.

Op basis van de verzamelde gegevens wordt momenteel gewerkt aan een benchmark waarbij individuele organisaties kunnen zien hoe zij het doen ten opzichte van de andere organisaties. In de benchmark worden adviezen gegeven voor effectieve deelname aan ons netwerk. Nog voor het einde van 2018 zullen alle organisaties dit benchmark document ontvangen.

Bouwen aan een nieuwe kennisinfrastructuur

Het Universitair Netwerk Ouderenzorg ontvangt sinds dit jaar structurele subsidie van het Ministerie van VWS. De subsidie is bedoeld voor het versterken van de infrastructuur van het UNO-VUmc, en wordt gezien als **matchingsfinanciering**: het Ministerie van VWS verwacht dat naast deze subsidie ook in het netwerk wordt geïnvesteerd door organisaties die erin participeren.

Het afgelopen anderhalf jaar hebben we, samen met de leden van ons netwerk, een plan gemaakt voor de versterking van de infrastructuur van ons netwerk.

In de komende jaren versterken we de infrastructuur van UNO-VUmc op verschillende manieren. Om te beginnen investeren we in wetenschappelijke staf, door onderzoekers aan te trekken. Hierdoor kunnen we meer onderzoeksprojecten initiëren en begeleiden. Daarnaast investeren we in verspreiding en implementatie van kennis, door het aanstellen van kennis- en communicatieadviseur Maike Sparrius en een nog aan te trekken implementatie-adviseur.

De samenwerking tussen wetenschap en praktijk willen we verder intensiveren door het onderzoek dichter bij en samen met mensen uit te praktijk te ontwerpen en uit te voeren. Instellingen uit ons netwerk kunnen zich daartoe aanmelden als zogenaamde 'ontwikkelp praktijk', waar een ervaren onderzoeker aan wordt gekoppeld. Bovendien kunnen medewerkers uit zorgorganisaties worden ingezet als 'science practitioner' en zo hun werk in de praktijk combineren met het doen van promotieonderzoek. Zowel voor ontwikkelpraktijken als voor science practitioners zullen we binnenkort een subsidieoproep doen. Tenslotte investeren we in het bevorderen van kleinschalig praktijkgericht onderzoek, door het uitzetten van een jaarlijkse stimulans voor praktijkgericht onderzoek. Zie ook elders in deze Update.

Agenda →

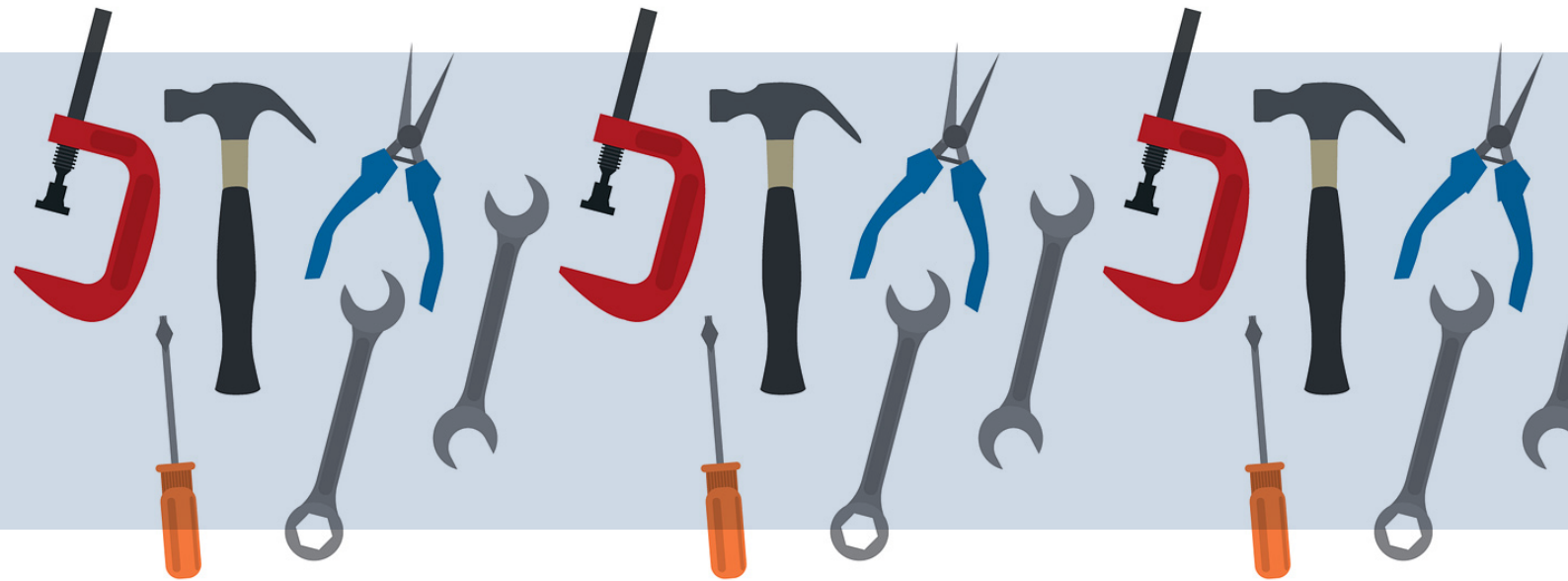
13 december UNO Symposium

19 november Aanpak antibioticaresistentie in de ouderenzorg

28 november UNO workshop Advance Care Planning

2 november Start cursus 'DOE HET ZELF!: Revalidatieklimaat in de geriatrische revalidatie'

NIEUW: de UNO KennisToolbox

Hoe betrek je de groep verzorgenden en verpleegkundigen bij de (wetenschappelijke) ontwikkelingen in je organisatie? Met dat uitgangspunt zijn we aan de slag gegaan en ontwikkelden wij de UNO Kennis-Toolbox: Een werkmethode die handvatten biedt voor het organiseren van een weloverwogen en uitgedachte kennisbijeenkomst (in sommige organisaties ook wel bekend als Broodje Wetenschap).

Het doel van de toolbox is organisaties te helpen succesvolle kennis bijeenkomsten te organiseren waar ook – of juist - de verzorgenden en verpleegkundigen zich welkom en thuis voelen. Waar zij begrijpen wat er verteld wordt en waar zij bewust worden van de urgentie of noodzaak van de informatie.

Door de toolbox in te zetten transformeer je stap voor stap jouw wetenschappelijke boodschap naar een begrijpelijk, concreet en tastbaar verhaal. De toolbox biedt een uitgebreid stappenplan, tips en handvatten. Het helpt de organisator stil te staan bij de doelgroep aan wie de boodschap moet worden overgedragen en bij de inhoud van de boodschap, geënt op deze doelgroep. De toolbox bevat ook enkele spelelementen die zorgen voor dynamiek en interactie en voor betrokkenheid van de groep verzorgenden en verpleegkundigen. De doorgaans taaiere onderwerpen kunnen zo op ludieke wijze belicht of gepresenteerd worden. De toolbox is over enkele weken beschikbaar.

Workshop Advance Care Planning goed ontvangen

Na het UNO-VUmc symposium 'goede zorg in de laatste levensfase' van 2017 beloofden we om een workshop te organiseren voor verpleegkundigen en verzorgenden over gespreksvoering in de laatste levensfase. Deze taak is opgepakt door de thema-groep Hersenaandoeningen in samenwerking met Gerion, VUmc academie en Meta-medica van VUmc.

Het werd een programma waarin deelnemers actief aan de slag gingen met dilemma's rondom ACP in de dagelijkse praktijk en waar zij nadachten over een plan voor goede samenwerking tussen verpleegkundige/verzor-

gende en de arts in de eigen organisatie. De sfeer was ontspannen tijdens de rollenspellen en het moreel be- raad, en praktijkervaringen werden uitgebreid gedeeld. In verband met de vakantieperiode was de eerste workshop niet heel druk bezocht maar wel goed geëvalueerd: "Actieve en leerzame dag, meer dan de moeite waard". Om die reden is besloten een 2e workshop te organiseren die plaats zal vinden op 28 november aanstaande. Er zijn nog enkele plekken beschikbaar. Indien het maximaal aantal deelnemers is bereikt word je op een wachtlijst geplaatst.

Ga naar onze website voor aanmelding.

Toekenning UNO-VUmc Stimulering voor praktijkgericht onderzoek

Dit jaar stelt het UNO-VUmc voor het eerst een stimuleringssubsidie voor praktijkgericht onderzoek beschikbaar. De stimulans bestaat uit een geldbedrag (in totaal € 15.000) en begeleiding bij de opzet en uitvoering van het onderzoek. We ontvingen hierop maar liefst 22 aanmeldingen. Deze projecten zijn beoordeeld op de vraag of ze haalbaar, relevant en vernieuwend waren. Deze laatste beoordeling is uitgevoerd door leden van de themagroepen (minimaal 2x per project) en door leden van het team UNO-VUmc (3x per project). Het gemiddelde van deze beoordelingen bepaalde aan welke projecten we de stimulans toekennen. De subsidie is toegekend aan twee projecten uit twee organisaties:

noorderbreedte
het beste van de zorg

Vermindering irritatie tijdens maaltijden door groepsactiviteiten door medewerkers van de afdeling Gentiaan van Nieuw Toutenburg (Noorderbreedte). Binnen dit project wordt gestreefd naar een betere sfeer tijdens de

avondmaaltijd. Er wordt gekeken of het organiseren van een groepsactiviteit voorafgaand aan deze maaltijd leidt tot minder geïrriteerd gedrag.

Flowcard CVA van Tineke Dansen (Cordaan). Binnen dit project wordt onderzocht of bij CVA-patiënten de inzet van meetinstrumenten kan worden gebruikt om te bepalen welk revalidatietraject gevolgd moet worden: wel/niet intensief en met/zonder logopedie. In een pilot bleek de revalidatie-efficiëntie sterk toe te nemen. In het huidige project wordt beoordeeld of dit ook op grotere schaal het geval is.

Tijdens het UNO-symposium op 13 december zullen de eerste resultaten van het eerste project al worden gepresenteerd. De stimuleringssubsidie wordt vanaf nu jaarlijks beschikbaar gesteld. De volgende ronde zal komende winter plaatsvinden.

UPDATE

Congres 'Aanpak antibioticaresistentie in de ouderenzorg'

Antibioticaresistentie is een groeiend probleem in de ouderenzorg. Een gezamenlijke aanpak tegen het ontstaan en verdere verspreiding van resistentie is hard nodig. Daarom slaan het ministerie van VWS, het RIVM en Vilans de handen ineen.

Bezoek maandag 19 november 2018 het congres 'Aanpak antibioticaresistentie in de ouderenzorg'. Want samen staan we sterker!

Congres
**'Aanpak
antibioticaresistentie
in de ouderenzorg'**

19 november 2018
NBC Nieuwegein

Schrijf je nu in! ➔

Volg jij ons al?

Het UNO-VUmc is sinds enkele maanden ook actief op LinkedIn en Twitter. Door nieuws of ontwikkelingen over onderzoeken en projecten ook op deze manier te delen, hopen wij het netwerk van het UNO en haar lid organisaties verder uit te breiden en te verstevigen.

Mogen wij ook jou en jouw organisatie uitnodigen om ons te volgen via deze platformen? Het UNO-VUmc taggen in berichten die gaan over onze gezamenlijke projecten is ook van harte welkom!
Volg ons, deel en praat mee!